

Йордан Радичков
Събирач на ценности

Хората си мислят, че само те колекционират различни предмети, а че ние, врабчетата, не колекционираме. В нашето ято имаше един страшен колекционер, казваше се Чику. Чику щом видеше нещо, и веднага го колекционираше. Той до такава степен беше запаленко, че искаше да колекционира километричните камъни от шосето, а така също и железопътния мост. Работата е там, казваше врабецът, че няма къде да туря моста и тия километрични камъни, а иначе веднага ще ги колекционирам. Всеки колекционер се простира според гнездото си.

Чику беше заел едно старо гнездо на някакъв врабец изселник, с километричното име Фр. Т. Мититаки. Тоя същият, Фр. Т. Мититаки, заминал една година подир щъркелите към птичата равнина на Изток и повече не се върна. Неговото гнездо беше доста разбито, но Чику го подкрепи и започна да колекционира най-напред крила от всякакви насекоми. Ние живеем под открито небе, дъждът и слънцето развалиха крилата и нашият приятел реши да колекционира такива работи, дето по света никой не ги колекционира.

И като мисли колкото му беше необходимо да мисли, той измисли да колекционира яйца. За тая работа той си пооткрадваше оттук и оттам по някое яйце и за късо време направи много богата сбирка. Но като всеки колекционер, Чику също се увлече и почна да носи съвсем непознати яйца, някои от тях твърде подозрителни, щото казваше, че ги бил изровил от земята. В неговата сбирка например имаше едно яйце, еластично като гумена топка, и неведнъж сме се събирали да го ритаме на поляната, а то подскача, като че е напомнимано. Никой не можеше да обясни какво е това яйце и где що птици питахме, всички казваха, че не са чували за подобно гумено яйце. У Фу, който още подтичваше около нас само по юнашка фланелка, също каза, че не бил чувал в Китай да е имало нещо подобно.

Нашият приятел много се възгордя и викаше на всички, че това сигурно е Монтевереса на яйцата. Кой откъде иде, той веднага бърза да го повика и да се похвали със сбирката си. Има една птица смрадовранка, Чику повика един ден и нея да види гуменото яйце. Смрадовранката дойде, шумна, бърлива като картеница и миризлива до немай къде – ще си помисли човек, че откакто се е родила, не се е къпала. Тя, вярно, че не се е къпала, но това не и пречеше да ходи наконтена, с разни сини фльонги по крилата и по опашката също така натуряла сини фльонги, после пък кръстосала черни джувки – та като я гледаш, ти се струва, че и ти ставаш на фльонга.

Е, и се развъртя там смрадовранката, огледа цялата сбирка, всяко

яйце назовава, щото пък и много знае, навсякъде скита, всякакви журнали чете и предимно едно френско списание от 1903 година, пълно като нея с фльонги. Щом стигна до гуменото яйце, смрадовранката се замисли като какво ли ще е това яйце. Докато тямислеше, реши, че ще е по-добре да не мисли мълчаливо, а да ни разкаже някоя и друга история. Мисли тя, попоглежда яйцето и ни разказва, че възнамерявала да купи трабант, та да се вози с него.

Ние, от своя страна, я питаме да не би това яйце да е яйце на трабант, а тя ни казва, че трабантът не снася яйца, и докато гадае, гуменото яйце се разтвори, нещо си показа от него муцуната и каза заканително: Ссссс! Смрадовранката се връцна тъй бързо, че в един миг събра всичките си хиляда и триста фльонги и изчезна в небето най-реактивно заедно със своето френско списание от 1903 година. Чир даде веднага на заден ход, а Чику подскочи и увисна над гнездото. Ние се попреместихме на по-горните клони и за голям ужас забелязахме, че от гуменото яйце излиза животно безкрако, вика свирепо: Ссссссс!, заканва се на целия свят и ни оглежда с мръсните си очи.

Това беше змия.

Чику, като обикалял и обогатявал своята сбирка, намерил по земята и това змийско яйце и го турил в сбирката си. Разбойникът, раснал в тъмни подземия, гледаше толкова мрачно и злобно като че целият свят му бе черен пред очите. Той посъска, посъска и се спусна надолу по дървото.

Брех, майка му стара!, извика Чику. Я да видим и онуй земно яйце дали не е змийско, или пък някой змей или динозавър да не излезе от него. Върнахме се ние при сбирката, пообиколихме другото земно яйце, почукахме тихо отгоре му, като че го потупваме леко по рамото, и Чику извика: Змей ли си или динозавър, обади се! Това, дето беше вътре, помълча известно време и после кихна. Не вярвам един динозавър, че може да киха, каза Чир, но за всеки случай включи на заден ход, за да може да се измъкне при първата опасност. Почукахме отново, но никой не се обади. Тогава Чику удари с все сили яйцето, то се разполови и отвътре излезе едно костенурче. Костенурчето примигна на слънцето и пак кихна.

Ама че си странна работа и ти!, каза Чику. Ще строшиш едната черупка да излезеш на бял свят, ама пак излизаш с черупка! Какво да правя, каза костенурчето.

Аз все ходя по места, дето няма ни ханчета, ни хотели, а като замръкна, нали трябва някъде да преспя. Затуй си нося къщата, та като ме

настигне нощта по пътя, влизам вътре, заключвам срещу разбойниците и лягам да спя.

Щом ни обясни това, костенурчето попита къде има вода за пиене и ние му посочихме реката. Костенурчето се прехвърли през гнездото заедно с къщата си, тупна в тревата и се запъти с бясна скорост право към реката. Месец подир туй го видяхме отново, то вече бе презполовило пътя до реката.

Чику си запретна ръкавите, провери всички яйца от колекцията си, от едно паешко яйце излязоха сто паяка и продължиха да излизат още, но ние можехме да броим само до сто, та останалите не броихме. Всеки случай те бяха много повече от сто. Паешка работа – каза Чику, старовременска работа! Една птица никога няма да тури сто врабчета в едно яйце, та да се бутат вътре, да се застъпват в краката или да се блъскат с лакти, както хората се блъскат в трамваите.

И оттогава нашият приятел не прие в сбирката си нито едно яйце, ако то не е яйце на птица.

По този повод Драги ми господине направи следната забележка: Ти, драги ми господине, трябва да знаеш, че всяка жаба си знае гъола и всеки колекционер, колекцията. Откъде-накъде си седнал да колекционираш влечуго, драги ми господине! Да си видял случайно някое влечуго да е седнало да колекционира врабчета? Не си видял и няма и да видиш, драги ми господине, защото влечугото гледа как да те изяде, а ти си седнал да ги колекционираш! Еее, драги ми господине, драги ми господине!

КРАЙ

© Йордан Радичков

Източник: Словото

Набиране: Мирослава Георгиева

Издание: Йордан Радичков. Ние, врачетата. Разкази, „Народна младеж“, С. 1968

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11494>]